

somhed m.m., der kan fremme pigernes muligheder i skolesystemet.

De skal således medvirke til at kvindepædagogiske læreprocesser fremmes. Ved begrebet kvindepædagogik tænkes på, at der tilvejebringes læreprocesser, hvor det bliver muligt for pigerne/kvinderne:

- at gennemskue evt. selvundertrykkende mekanismer og aflære de dertil hørende adfærdsmønstre, f.eks. overdreven passivitet og genertthed
- at lære at bruge de aspekter ved drengerollen, der er positive: initiativtagen, spørgelyst, eksperimenteren, diskussionslyst osv.
- at have tiltro til, at ens erfaringer er gode nok, og at kvindeerfaringer ikke er »andenrangs«; at de kan være grundlag for at skabe og handle.

Ligeledes skal sådanne konsulenter høres ved ethvert spørgsmål, hvor forandringer skal indføres. De skal udtale sig om forslagens positive eller negative indvirkning med hensyn til ligestillingen.

Vi foreslår 1 i hvert direktorat, dels for at ligestillingskonsulenterne/faginspektørerne kan lære af og støtte hinanden, dels fordi områderne er så forskellige. Antallet kan så udvides hen ad vejen.

ad 2

Der er allerede taget visse initiativer til efteruddannelse i ligestilling. Disse bør følges med opmærksomhed.

Men yderligere bør iværksættes. Især er det vigtigt, at de områder, hvor der indtil nu er ret få piger, får tilbudt efteruddannelse i bl.a. pædagogik. Tekniske skoler bør her være i søgelyset. Men også de øvrige skolesystemer skal tilgodeses. Der bør være tale om yderligere efteruddannelse, således at den eksisterende efteruddannelse ikke beskæres. Ved kursustilrettelæggelse skal kursusledelsen bestå af mindst 50 pct. kvinder.

For at få startet så hurtigt som muligt, skal der allerede i 1987 iværksættes kurser for udvalgte lærere ved alle skoletyper. Det må af praktiske grunde blive relativt kortvarige kurser.

Derudover skal der startes planlægning af lænerevarende kursustyper - f.eks. inden for SEL eller på Lærerhøjskolen - der ligger i arbejdstiden. Målet er, at alle lærere på alle niveauer kommer på efteruddannelseskursus i ligestilling.

ad 3

Pigernes og drengenes valg mønstre ved valgfrie fag i f.eks. folkeskolen viser, at der stort set er tale om to forskellige verdener. Drengenes valgfag nr.

1 er elektronik, mens pigernes er maskinskrivning. Hjemkundskab er også et af pigernes favoritfag. Meget få piger vælger elektronik. I gymnasiet vælger kun en lille procentdel af pigerne den matematisk/fysisk gren og en forsvindende lille del de videregående ingeniøruddannelser. Sprogfag er fortsat domineret af piger. *Indholdet* i de forskellige fag appellerer til henholdsvis pige- og drenginteresser. De eksisterende læseplaner og undervisningsvejledninger bør gennemgås og evt. revideres, således at *alle fag/fagområder* tilgodeser både pige- og drenginteresser og -erfaringer.

Undervisningens indhold bør være af en sådan art, at både piger og drenge lærer sprog, humanistiske, samfundsvidenskabelige og naturvidenskabelige fag samt praktiske og kreative fag. Den tidlige faglige specialisering mellem drenge og piger, der kommer til udtryk i kønsspecifikke til- og fravalg, bør ikke finde sted. Der nedsættes udvalg med mindst 50 pct. kvinder til revision af læseplaner på alle niveauer i skolesystemet. Ligestillingskonsulenterne/faginspektørerne inddrages i dette arbejde.

ad 4

Den eksisterende forskning om kønsrolleproblemer i skolesystemet viser, at der er mange problemer, men også at forsøg og ændret pædagogisk praksis kan afhjælpe nogle af problemerne. F.eks. viser det sig, at piger i mandeuddannelser klarer sig bedre, når de ikke er alene, men har mulighed for at gå i klasse sammen. Mange stille piger får muligheder for at udvikle sig ved undervisningsformer, der fremmer deres daglige aktivitet, og her er klasseundervisning hæmmende, mens gruppeundervisning og gruppearbejde er fremmende for selvtilliden.

Forsøg/udviklingsarbejder, der har til hensigt at fremme ligestillingen mellem drenge og piger, bør støttes. Dette bør ikke ske på bekostning af andet forsøgsarbejde. Der bør afsættes særskilte midler til kønsrolleforsøg.

ad 5

Pædagogisk forskning med særligt henblik på kønsroller i ungdomsuddannelserne - gymnasiet, HF, tekniske skoler og handelsskoler - har længe været et forsømt område. Dette bør opprioriteres, således at det belyses, hvilke faktorer der henholdsvis hæmmer og fremmer pigers og drenges aktivitet, motivation og valg mønstre. En grundigere forskning på disse felter ville lette et fremtidigt lovgivningsarbejde inden for ungdomsuddannelserne.